

НАРЕДБА за правилата и нормите за проектиране, разполагане и демонтаж на електронни съобщителни мрежи

Приета с ПМС № 286 от 18.11.2019 г., обн., ДВ, бр. 92 от 22.11.2019 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определят:

1. правилата и нормите за проектиране, разполагане и демонтаж на електронни съобщителни мрежи;
2. правилата за поддържане, експлоатация и премахване на електронни съобщителни мрежи върху или във физическа инфраструктура на енергийни предприятия, използвана за предоставяне на услуги от обществен интерес по Закона за енергетиката;
3. условията за разполагане на високоскоростни електронни съобщителни мрежи и изграждане на точка за достъп в сгради;
4. критериите за прекратяване на достъпа до и съвместното ползване на физическа инфраструктура на мрежовите оператори;
5. правилата за премахване на електронни съобщителни мрежи;
6. маркировката на електронните съобщителни мрежи.

Чл. 2. Наредбата не се прилага за:

1. кабелни електронни съобщителни мрежи, предназначени за осигуряване на движението на влаковете и за телеуправление на електроенергийни обекти на железниците;
2. кабелни електронни съобщителни мрежи, разполагани върху морското дъно или в неговите недра в границите на вътрешните морски води и териториалното море и върху дъното в българския участък и в крайбрежната заливаема ивица на река Дунав;
3. кабелни електронни съобщителни мрежи, разположени на стълбовете на въздушните електропроводи за високо напрежение.

Чл. 3. (1) Разполагането на електронните съобщителни мрежи във физическа инфраструктура на мрежов оператор включва следните основни етапи:

1. подаване на заявление за проучване от оператора на електронната съобщителна мрежа до мрежовия оператор;
2. потвърждаване на техническа/физическа възможност от мрежовия оператор;
3. провеждане на процедурата по чл. 20, ал. 4 – 8 от Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура (ЗЕСМФИ), в случаите по чл. 20, ал. 3, т. 2 от закона;

4. представяне на проект от оператора на електронната съобщителна мрежа;
  5. съгласуване на проекта от мрежовия оператор;
  6. сключване на договор;
  7. разполагане на електронната съобщителна мрежа;
  8. съставяне и подписване на констативен протокол в определените от закона случаи;
  9. регистрация на електронната съобщителна мрежа в Единната информационна точка и изпращане на информацията до кмета на общината, на чиято територия се разполага мрежата.
- (2) Заплащането на периодични цени за ползване на инфраструктурата не може да предхожда съгласуването на проекта по чл. 52, ал. 2 от ЗЕСМФИ и сключването на договора по чл. 15, ал. 2 от закона.

Чл. 4. (1) За разполагането на електронни съобщителни мрежи операторът представя проекта по чл. 3, ал. 1, т. 4, изработен от лице, притежаващо необходимата проектантска правоспособност, към който се прилагат становища на инженер-конструктор и инженер с професионална квалификация в областта на съобщенията с указания за извършване на инсталационните работи.

(2) Проектът по ал. 1 съдържа:

1. чертежи и/или схеми в цифров графичен и писмен вид, които включват:

а) структура на мрежата;

б) разположение на елементите от мрежата с нанесени върху тях: точки на присъединяване към електронна съобщителна мрежа; съоръжения, кабелни разпределителни шкафове, кутии или стойки, ако се предвиждат такива, с посочване на техническите данни на всички елементи; мрежовият оператор на съществуваща физическа инфраструктура може да изисква разположението на елементите на мрежата да е нанесено върху геодезически план само в случаите, когато такъв предварително е предоставен на оператора на електронната съобщителна мрежа или е предоставен в Единната информационна точка;

в) разположение на елементите на мрежите в сградите; мрежовият оператор на съществуваща физическа инфраструктура в сградата или собственикът на точката за достъп за разполагане на високоскоростна електронна съобщителна мрежа в сградата може да изисква разположението на елементите на мрежата да е нанесено върху архитектурното разпределение на сградата само в случаите, когато предварително е предоставил архитектурното разпределение на оператора на електронната съобщителна мрежа;

2. обяснителна записка, съдържаща вида и избрания начин на изпълнение на дейностите по разполагането на мрежите;

3. изисквания за безопасни условия на труд в съответствие с действащото законодателство.

Чл. 5. (1) При разполагането операторът на електронна съобщителна мрежа предприема мерки за:

1. недопускане на затруднения при ползването на имотите или на физическата инфраструктура по предназначението им;

2. защита на околната среда, живота и здравето на хората и недопускане на щети или тяхното ограничаване.

(2) Условието за разполагането и мерките по ал. 1 се договарят със собственика или с ползвателя на имотите и/или на физическата инфраструктура.

(3) Операторът на електронна съобщителна мрежа отстранява за своя сметка, в срок, не по-дълъг от

един месец след завършване на дейностите по разполагане и монтажните работи, всички щети и повреди, нанесени от него на имота, съоръженията и физическата инфраструктура, като осигурява възстановяването на състоянието им във вида преди започване на дейностите. В случай на повредени съоръжения, които е необходимо да бъдат възстановени в надлежно обоснован по-кратък срок, който операторът на електронната съобщителна мрежа не е в състояние да спази, или при възникване на аварийна ситуация, която трябва да бъде отстранена с цел да се гарантира безопасността и общественото здраве или опазването на човешки живот, както и непрекъснатостта и качеството на доставките мрежовият оператор има право да пристъпи към отстраняване на повредата или аварията за сметка на оператора на електронната съобщителна мрежа, който заплаща в пълен размер всички преки разходи по възстановяването срещу представянето на надлежни документи.

(4) За състоянието на имота, съоръженията и физическата инфраструктура се съставя протокол преди и след извършване на дейностите по разполагане на електронните съобщителни мрежи.

(5) В случаите по ал. 3 операторът на електронна съобщителна мрежа е длъжен незабавно да уведоми стопанисващия тези съоръжения мрежов оператор.

Чл. 6. При разполагането на нови и при поддръжката на съществуващи електронни съобщителни мрежи се отчита възможността за бъдещото им развитие, както и се осигурява възможност за съвместното им използване от предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, когато това се изисква от нормативен или административен акт.

Глава втора

КАБЕЛНИ ЕЛЕКТРОННИ СЪОБЩИТЕЛНИ МРЕЖИ В ПОДЗЕМНА ИНФРАСТРУКТУРА

Чл. 7. Кабелните електронни съобщителни мрежи могат да се разполагат в подземна физическа инфраструктура чрез:

1. изтегляне/полагане на съобщителен кабел в канални тръби;
2. изтегляне на съобщителен кабел в защитни тръби;
3. изтегляне/полагане на съобщителен кабел в колектори.

Чл. 8. (1) Кабелната електронна съобщителна мрежа се въвежда в кабелна шахта посредством предварително вграден въведен маншон или чрез подходящ конструктивен отвор в стената на шахтата.

(2) При изтеглянето на съобщителен кабел през шахти не се допуска пресичане с други кабели, които не са част от електронна съобщителна мрежа и са разположени в същата равнина, както и препречване на свободните отвори на тръбната мрежа.

(3) Не се допуска съвместно изтегляне на съобщителен кабел с дистанционно захранване и на съобщителен кабел без дистанционно захранване в една и съща канална тръба, освен в случаите, когато единият е в допълнителна защитна тръба. За дистанционното захранване на съобщителен кабел се допуска напрежение до 60 V. Това правило не се прилага, когато техническите характеристики на кабелите отговарят на всички изисквания за електрическа безопасност и позволяват съвместно изтегляне.

Чл. 9. (1) Разполагането на елементи на кабелната електронна съобщителна мрежа в съществуваща физическа инфраструктура, включително чрез използване на защитни тръби или в разпределителни кутии, се извършва при условията и по реда на глава шеста от ЗЕСМФИ.

(2) Електронните съобщителни мрежи могат да се разполагат чрез директно полагане в изкоп, ако техническите спецификации на кабела осигуряват неговата физическа защита при спазване на минималните отстояния до съществуващи технически проводни съгласно действащата нормативна уредба.

Чл. 10. (1) Изтеглянето на кабели в съществуваща инфраструктура се извършва чрез изтегляне на кабела с въже (рейка) или чрез директно изстрелване на кабела със състен въздух, като при определяне на метода се вземат под внимание дължината на кабела, минимално допустимият радиус на огъване на кабела, разположението на кабелните шахти и особеностите на използваната физическа инфраструктура.

(2) В зависимост от избрания метод на изтегляне се определят местата, където могат да се разположат кабелният барабан и лебедката, както и се предвиждат аванси на кабелите.

Чл. 11. При работа задължително се вземат мерки за обезопасяване на работните места.

Чл. 12. (1) Използваните по време на работа устройства трябва да са технически изправни и да отговарят на изискванията на Закона за техническите изисквания към продуктите, Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието за електромагнитна съвместимост, приета с Постановление 47 на Министерския съвет от 2016 г. (обн., ДВ, бр. 23 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 32 от 2016 г. и бр. 87 от 2017 г.), и Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението, приета с Постановление 47 на Министерския съвет от 2016 г. (обн., ДВ, бр. 23 от 2016 г.; изм. и доп. бр. 32 от 2016 г.).

(2) Устройствата се използват само по начин и предназначение, определени от производителя така, че както при нормална работа, така и в условията на неизправност да са гарантирани защитата на околната среда, животът и здравето на хората.

Чл. 13. (1) Кабелните електронни съобщителни мрежи в границите на урбанизираните територии се разполагат подземно по чл. 51, ал. 1, т. 1 от ЗЕСМФИ:

1. под тротоари;

2. под пешеходни улици, пешеходни зони и алеи;

3. под улици без тротоар;

4. под улици с тротоар, когато липсва физическа и/или техническа възможност да бъдат спазени предвидените отстояния;

5. във или под друга техническа инфраструктура, включително физическа инфраструктура, както и под поземлени имоти, при спазване на изискванията за тяхното местоположение и за безопасни отстояния между проводите и съоръженията.

(2) При разполагането по ал. 1 операторът на електронна съобщителна мрежа:

1. преди започване на дейността уведомява мрежовия оператор, стопанисващ физическата инфраструктура, в която ще се извърши разполагането, за датата на започване на работата и взема необходимите мерки за осигуряване на безопасността, като направи ограждения, постави предупредителни знаци и предприеме всички други подходящи мерки;

2. взема необходимите мерки за запазване от повреди и разместване на заварени подземни и надземни мрежи и съоръжения, геодезически знаци, зелени площи, дървета и др.;

3. уведомява незабавно съответните служби и експлоатационни дружества за евентуални повреди на мрежи и съоръжения, произлезли при работата, както и при наличие на нарушена при разполагането на електронната съобщителна мрежа цялост на указателните защитни елементи на физическа инфраструктура и/или технически проводни и съоръжения, а ако се отнася за повреди на газопроводи – спира работа и уведомява незабавно и органите по пожарна безопасност и защита на населението;

4. извършва за своя сметка необходими възстановителни работи;

5. отстранява нанесените повреди на физическата инфраструктура, както и нанесените повреди на друга електронна съобщителна мрежа;

6. уведомява съответните служби и експлоатационни дружества, ако по време на дейностите се открият тръби, кабели и други съоръжения, непосочени в работните чертежи.

Чл. 14. Кабелната електронна съобщителна мрежа се разполага в проходим или непроходим кабелен колектор, бетонен кожух или защитен бетонен кожух в следните случаи:

1. броят на каналните тръби в снопа е по-голям от 16;

2. съобщителните кабели са подложени на въздействието на променливо натоварване;

3. при пресичане или непосредствено сближение с други подземни технически проводни и съоръжения, създаващи опасност от деформация или нараняване на съобщителния кабел.

Глава трета

ЕЛЕКТРОННИ СЪОБЩИТЕЛНИ МРЕЖИ, РАЗПОЛОЖЕНИ ВЪЗДУШНО

Чл. 15. (1) Електронните съобщителни мрежи могат да се разполагат въздушно по един от следните начини:

1. чрез окачване на съобщителен кабел или кабелен сноп по носещо въже или чрез самоносещ съобщителен кабел, монтиран на стълбовна конструкция;

2. чрез окачване на съобщителен кабел по носещо въже или на самоносещ съобщителен кабел между две сгради, като в случаите на пресичане на път или улица максималният провес на съобщителните кабели трябва да бъде на височина най-малко 5 m;

3. чрез извеждане на съобщителен кабел на стена или допълнителен стълб, който не е част от техническа инфраструктура на мрежов оператор, от подземен канал, защитна тръба или изкоп или въвеждане на съобщителен кабел в подземен канал, защитна тръба или изкоп;

4. чрез използване на съществуващ стълб, част от техническа инфраструктура на мрежови оператор;

5. чрез извеждане на съобщителен кабел от подземен канал или изкоп в защитна неметална тръба върху съществуващ стълб, част от техническа инфраструктура на мрежови оператор, като не се допуска подкопаване или засягане по какъвто и да било начин на целостта на фундамента на съществуващ стълб.

(2) Когато съобщителните кабели са повече от един, те се закрепват в снопове, като броят на сноповете не може да бъде повече от два. Броят на кабелите в сноп и прилежащите елементи на електронната съобщителна мрежа може да бъде ограничен от мрежовия оператор единствено от съображения за товароносимост на стълбовете при отчитане и на резервирания капацитет.

(3) Кабелите се усукват или привързват в кабелните снопове и се закрепват чрез конзола за стълбове и фасади.

(4) Кабелите в снопа могат да бъдат на повече от един оператор на електронна съобщителна мрежа. Привързването на кабелите в снопа е отговорност на последния присъединил се оператор на електронна съобщителна мрежа.

Чл. 16. При окачване на съобщителен кабел между две сгради се запазват естетичният вид на сградата и архитектурните ѝ особености.

Чл. 17. (1) При разполагане на електронна съобщителна мрежа върху стълбовете на въздушните електропроводи за средно напрежение се използва диелектричен самоносещ оптичен кабел.

(2) Допуска се разполагане на електронни съобщителни устройства и съобщителни кабели на стълбове, предназначени за улично осветление. Мрежовият оператор може да постави изискване захранващите проводници да са монтирани вътре в стълба само ако стълбовете не са с въздушно захранване.

(3) Не се допуска окачване на съобщителен кабел, носещо въже или самоносещ съобщителен кабел по дървета, храсти, улуци на сгради, куки, конзоли и изолатори на електроразпределителната мрежа, както и върху помощни пилони за електропроводни линии.

Чл. 18. (1) Съобщителните кабели се разполагат на стълбовете на въздушните електропроводи за ниско и средно напрежение при спазване на следните изисквания:

1. разполагат се под проводниците на електропроводните линии, като минимално допустимото вертикално разстояние по стълба между съобщителния кабел и проводник от въздушен електропровод е:

а) при ниско напрежение – 1,50 m;

б) при средно напрежение – 3 m при електропроводи с мълниезащитни устройства и 4 m при електропроводи без мълниезащитни устройства;

2. кабелната електронна съобщителна мрежа (с изключение на оптичната и прилежащите ѝ елементи и съоръжения) трябва да е секционирана при всяко нейно отклонение към сграда чрез галванични изолатори за напрежение 400 V и съответните разрядници за пренапрежение;

3. кабелната електронна съобщителна мрежа (с изключение на оптичната и мрежите с изцяло диелектрични проводници, включително носещо въже) трябва да има самостоятелна заземителна инсталация със съпротивление на заземяване, не по-голямо от 10 Ω , и са предприети мерки за изравняване на потенциалите със заземителната инсталация на въздушния електропровод, като задължението за измерване на заземителната инсталация е на собственика на електронната съобщителна мрежа;

4. минимално допустимото вертикално разстояние от проводниците на въздушен електропровод при най-големия им провес до проводниците на съобщителната линия е най-малко 1,25 m;

5. минимално допустимото хоризонтално разстояние от стълба до въвода към подземно разположената част на електронната съобщителна мрежа е най-малко 0,80 m в урбанизирана и 1,50 m в извън урбанизирана територия; когато съобщителният кабел е в защитна тръба, разстоянието е не по-малко от 0,50 m, като не засяга фундамента на стълба.

(2) Разположените по ал. 1 мрежи не трябва да създават затруднения или опасности при обслужването и ремонта на въздушните електропроводи.

(3) При разполагането по ал. 1 не се допуска увреждане и нарушаване целостта на стълбовете, както и разрушаване и засягане на фундаменти на стълбовете на въздушните електропроводи.

(4) Не се разрешава разполагане на електронни съобщителни мрежи върху мачтови трафопостове и стълбове

на въздушни електропроводи за средно напрежение, върху които има монтирани разединители за външен монтаж.

Чл. 19. (1) При разполагане на електронни съобщителни мрежи на стълбове на въздушни електропроводи за ниско и средно напрежение, с изключено електрозахранване на въздушния електропровод, дейностите с височина над 3 m от земята се извършват от лица с наряд при спазване на Правилника за безопасност и здраве при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи, издаден от министъра на енергетиката и енергийните ресурси (обн., ДВ, бр. 34 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 19 от 2005 г. и бр. 92 от 2013 г.), и на изискванията, посочени в договора по чл. 15, ал. 2 от ЗЕСМФИ.

(2) Допуска се извършване на дейности по електронните съобщителни мрежи, разположени на стълбовете на въздушните електропроводи за ниско и средно напрежение, без изключване на електрозахранването на въздушния електропровод от лица с наряд при спазване на изискванията за осигуряване на безопасност при работа, включително за ограничения при работа в границите на предпазната зона на въздушната линия, съгласно Правилника за безопасност и здраве при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи и на изискванията, посочени в договора по чл. 15, ал. 2 от ЗЕСМФИ.

(3) Работа на височина над 1,50 m, мерено от пода или терена, се извършва при осигурена безопасност от падане на хора или предмети чрез подходящо оборудване, колективни и/или лични предпазни средства съгласно Наредба 2 от 2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи, издадена от министъра на труда и социалната политика и министъра на регионалното развитие и благоустройството (обн., ДВ, бр. 37 от 2004 г.; попр., бр. 98 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 102 от 2006 г., бр. 90 от 2016 г. и бр. 10 от 2019 г.).

Чл. 20. Електронни съобщителни устройства, които са елементи от въздушната електронна съобщителна мрежа, се монтират върху стълб или стена на височина, не по-малка от 3 m от земята, при условие че:

1. са разположени в подходящи кутии, осигуряващи защита от директен допир и атмосферни влияния;
2. имат изградена заземителна инсталация или самите те представляват диелектрични устройства или съоръжения;
3. имат отстояние, не по-малко от 1,10 m от най-ниския технологичен отвор на стълб, предназначен за монтаж на електропроводни мрежи;
4. не се закрива маркировката на стълба.

Чл. 21. (1) При извършване на дейности по разполагане на електронни съобщителни мрежи се спазват изискванията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в съответствие с действащото законодателство.

(2) Мрежовият оператор чрез определено от него лице провежда начален инструктаж за здравословни и безопасни условия на труд в съответствие с мястото и конкретните условия на работа на лицата, които извършват монтаж, ремонт или демонтаж или други дейности, свързани с разполагането на електронната съобщителна мрежа във физическата инфраструктура.

(3) Лица, които не притежават необходимите знания и умения и съответната квалификационна група за безопасност при работа съгласно съответния Правилник за безопасност и здраве при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи или Правилник за безопасност и здраве при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V, издаден от министъра на енергетиката и енергийните ресурси и министъра на труда и социалната политика (обн., ДВ, бр. 21 от

2005 г.; изм. и доп., бр. 17 от 2011 г. и бр. 49 и 73 от 2013 г.), и не са инструктирани за правилата за здравословни и безопасни условия на труд, нямат право да извършват дейности, свързани с разполагане на електронната съобщителна мрежа.

(4) Операторът на електронна съобщителна мрежа и лицата по ал. 2 нямат право да преместват или отстраняват средствата за сигнализация и колективна защита (предупредителни табели, ограждения и др.).

Чл. 22. Разполагането на въздушна кабелна електронна съобщителна мрежа чрез укрепване на съобщителен кабел и/или монтиране на устройства върху стена може да бъде извършено в кабелни канали или по друг начин, при който не се нарушава архитектурният вид на сградата, само след получаване на предварително писмено съгласие от собственика на сградата. При етажна собственост разполагането се извършва въз основа на решение на общото събрание на собствениците по реда на чл. 17, ал. 3 от Закона за управление на етажната собственост, освен в случаите по чл. 69, ал. 2 от ЗЕСМФИ.

Глава четвърта

ЕЛЕКТРОННИ СЪОБЩИТЕЛНИ МРЕЖИ В СГРАДИ

Раздел I

Условия за разполагане на електронни съобщителни мрежи в сгради

Чл. 23. Електронните съобщителни мрежи в сгради могат да включват съобщителни кабели, електронни съобщителни устройства (с изключение на крайните устройства) и др.

Чл. 24. При налична в сградата физическа инфраструктура, предназначена за разполагане на електронни съобщителни мрежи, съобщителните кабели се изтеглят в нея.

Чл. 25. (1) При липса на физическа инфраструктура по чл. 24 разполагането на електронна съобщителна мрежа в сграда се извършва по някой от следните начини:

1. чрез полагане на кабел в друга вътрешна инфраструктура при спазване на изискванията за безопасност и/или,
2. чрез полагане на съобщителен кабел в кабелен канал, закрепен върху стените.

(2) При липса на физическа инфраструктура по чл. 24 и на техническа възможност за разполагане по ал. 1 разполагането на електронна съобщителна мрежа в сграда се извършва чрез закрепване на съобщителен кабел върху стените, като се запазват естетичният вид на сградата и архитектурните ѝ особености.

Чл. 26. Разполагането на електронни съобщителни мрежи в сгради и монтирането на допълнителни елементи, като кабелни канали, кутии и други, необходими във връзка с това разполагане, се извършват при условията и по реда на глава седма от ЗЕСМФИ.

Чл. 27. (1) Съобщителни кабели може да преминават успоредно на отоплителна или газова инсталация на

разстояние не по-малко от 0,30 m.

(2) Съобщителни кабели може да преминават успоредно на електрическата инсталация на разстояние не по-малко от 0,20 m.

Чл. 28. Допуска се изтегляне на съобщителен и силов кабел в една и съща тръба или кабелен канал в следните случаи:

1. съобщителният кабел е оптичен или коаксиален кабел;
2. съобщителният кабел е екраниран кабел;
3. съобщителният кабел не е екраниран, но кабелният канал е с разделител.

Чл. 29. Преминаването на съобщителен кабел през пожароопасни помещения или части от тях, както и през помещения или части от тях, в които може да се образува експлозивна атмосфера, се извършва при спазване изискванията на Наредба Из-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар, издадена от министъра на вътрешните работи и министъра на регионалното развитие и благоустройството (обн., ДВ, бр. 96 от 2009 г.; попр., бр. 17 от 2010 г.; изм. с Решение 213641 на Върховния административен съд от 2010 г. – бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 75 от 2013 г., бр. 69 и 89 от 2014 г., бр. 8 от 2015 г., бр. 2 от 2016 г., бр. 1 от 2017 г. и бр. 63 от 2018 г.).

Раздел II

Точка за ДОСТЪП

Чл. 30. (1) Точките за достъп на сградите следва да отговарят на необходимите технически условия за експлоатация, включително свободно пространство за съвместно разполагане на елементи на електронни съобщителни мрежи, и да бъдат подходящо разположени, така че операторите на електронни съобщителни мрежи да имат лесен достъп до тях.

(2) Точка за достъп в нова сграда в режим на съсобственост по смисъла на § 1, т. 14 от допълнителните разпоредби на ЗЕСМФИ, както и в съществуващи сгради, в които се предвижда извършване на основен ремонт, се осигурява при изграждането на сградата, съответно при основния ремонт.

(3) Извън случаите по ал. 2, при липса на изградена точка за достъп или съществуваща точка за достъп без възможност за разполагане на елементи на електронни съобщителни мрежи същата се осигурява от оператора на електронна съобщителна мрежа, който по заявление на абонат в сградата разполага електронна съобщителна мрежа и който първи установи липсата на точка или на пространство в нея.

(4) В случаите по ал. 2 и 3 всеки оператор на електронна съобщителна мрежа има право на достъп до съществуващата точка за достъп.

(5) Отношенията между операторите на електронни съобщителни мрежи, свързани с разполагането и ползването на точката за достъп, се уреждат съгласно глава седма, раздел II от ЗЕСМФИ.

Чл. 31. (1) Преходът на електронната съобщителна мрежа извън сградата с точката за достъп в сградата се осъществява чрез въвод.

(2) Въводите в сградите са подземни и въздушни.

(3) Допуска се въздушен въвод, ако кабелната електронна съобщителна мрежа е разположена въздушно при условията на чл. 63, ал. 2, т. 2 и 3 от ЗЕСМФИ.

(4) Разстоянието от въздушния въвод на сградата до най-близкия стълб е не повече от 20 m.

(5) Допуска се въздушен въвод в сграда на подземна кабелна електронна съобщителна мрежа, ако съобщителният кабел от повърхността до въвеждането му в сградата се защити с тръба.

Чл. 32. (1) Въводът в сграда с един вход е един. При сгради с повече от един вход може да се осигуряват повече от един въвод.

(2) Въводът трябва да дава възможност за съвместно разполагане на електронни съобщителни мрежи на повече от един оператор.

(3) Въводите и входните точки за достъп до сградата се разполагат на места, за които е осигурен достъп на техническия персонал на операторите на електронни съобщителни мрежи.

(4) Разстоянието между въвода и силнотоков кабел е не по-малко от 0,50 m.

(5) Отворът за въвеждане на съобщителен кабел в сградата се предвижда на достъпно място и възможно най-близко до входната точка за достъп до сградата.

Глава пета

МАРКИРОВКА НА КАБЕЛНИТЕ ЕЛЕКТРОННИ СЪОБЩИТЕЛНИ МРЕЖИ

Чл. 33. (1) Табелки се поставят на подземните кабелни електронни съобщителни мрежи в границите на урбанизираните територии, както следва:

1. във всяка шахта;

2. в кабелните колектори на всеки 20 – 50 m и на всяко място за достъп;

3. на всички кабелни муфи.

(2) Табелките се поставят по начин, осигуряващ добра видимост.

(3) Табелките трябва да са устойчиви на тежки метеорологични условия и да съдържат ясна информация за вида на електронната съобщителна мрежа, номер на линията (ако има такъв) и за собственика ѝ (знак или лого на предприятието или друго посочване на собственика на мрежата).

(4) Мрежите по чл. 9, ал. 2 се маркират със сигнална лента.

Чл. 34. (1) Въздушните електронни съобщителни мрежи се означават на първите, последните и отклонителните стълбове, както и на всеки три стълба или на всеки 120 m (което от двете е по-малко) с трайна маркировка, устойчива на тежки метеорологични условия. Означават се и всички кутии и кабелни муфи на въздушните електронни съобщителни мрежи. Не се допуска поставяне на надписи и табели върху елементи на други технически проводни и мрежи.

(2) Маркировката съдържа ясна и недвусмислена информация за собственика на съответната електронна съобщителна мрежа (знака или логото на предприятието или друго

посочване на собственика на мрежата), както и за номера на линията от проекта на мрежата (ако има такъв).

(3) Маркерните табели се монтират на съответната линия/трасе от електронната съобщителна мрежа по начин, осигуряващ добра видимост.

(4) При монтаж на елементи на мрежа не се допуска закриване и/или повреждане на съществуваща маркировка на собственика на мрежата или на друг оператор.

Чл. 35. (1) В съсобствени сгради и в сгради – етажна собственост, се маркират точката за достъп, разположените електронни съобщителни мрежи и допълнителните елементи, като кабелни капали, кутии и др.

(2) Маркировката на точката за достъп съдържа информация за собственика и данни за контакт (телефон, електронна поща и др.).

(3) Маркировката на електронните съобщителни мрежи съдържа информация за оператора на мрежата, като кабелите се маркират минимум в двата края.

(4) Маркировката на допълнителните елементи съдържа информация за оператора на електронната съобщителна мрежа.

Глава шеста

ПРАВИЛА ЗА ПОДДЪРЖАНЕ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ЕЛЕКТРОННИ СЪОБЩИТЕЛНИ МРЕЖИ ВЪРХУ ИЛИ ВЪВ ФИЗИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА НА ЕНЕРГИЙНИ ПРЕДПРИЯТИЯ, ИЗПОЛЗВАНА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИ ОТ ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС ПО ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГЕТИКАТА. ПРЕМАХВАНЕ НА ЕЛЕКТРОННИ СЪОБЩИТЕЛНИ МРЕЖИ

Чл. 36. Електронните съобщителни мрежи върху или във физическа инфраструктура на енергийни предприятия се поддържат и експлоатират в съответствие с техническите правила на съответните мрежи и системи, установени в специален закон или в акт за прилагането му.

Чл. 37. Електронните съобщителни мрежи подлежат на премахване по реда на чл. 64 – 68 от ЗЕСМФИ.

Чл. 38. (1) Мрежовият оператор, който премахва електронна съобщителна мрежа или елементи от нея при условията на чл. 67, ал. 1 от ЗЕСМФИ, изпраща до оператора на електронната съобщителна мрежа съобщение, в което посочва:

1. основанието за премахването и елементите на електронната съобщителна мрежа, подлежащи на премахване;

2. срок, в който операторът на електронната съобщителна мрежа може доброволно и за своя сметка да премахне съответните елементи и техническите и организационните изисквания за премахването, ако са налице такива;

3. дата и час, в който мрежовият оператор ще започне премахването на елементите на електронната съобщителна мрежа, разположени в чуждата инфраструктура, ако операторът на електронната съобщителна мрежа не премахне доброволно мрежата в

срока по т. 2;

4. мястото, на което ще бъдат оставени демонтираните елементи, ако операторът на електронната съобщителна мрежа не изпрати представители на мястото на премахването на определените дата и час по т. 3.

(2) Съобщението по ал. 1 се изпраща в 30-дневен срок преди датата на премахването на адреса за контакт на оператора на електронна съобщителна мрежа, посочен на Единната информационна точка по чл. 4, ал. 2, т. 6 от ЗЕСМФИ. При липса на такъв адрес или когато операторът на електронна съобщителна мрежа е неизвестен, мрежовият оператор публикува съобщението на видно място на своята интернет страница и в Единната информационна точка.

(3) Мрежовият оператор изпълнява или възлага фактическото изпълнение на премахването за сметка на оператора на електронна съобщителна мрежа.

(4) Премахването се ръководи от технически правоспособно лице при спазване на нормите за пожарна безопасност и за здравословни и безопасни условия на труд.

(5) Възстановяването и почистването от отпадъци след премахването на елементите се извършва от мрежовия оператор или от избрания от него изпълнител и е за сметка на оператора на електронна съобщителна мрежа.

Чл. 39. (1) След приключване на премахването по чл. 38 представителят на мрежовия оператор съвместно с изпълнителя, ако фактическото изпълнение е възложено на трето лице, в присъствието на двама свидетели съставя протокол, който съдържа:

1. описание на елементите, подлежащи на премахване, и тяхното състояние преди премахването;
2. демонтирани елементи – вид и количество;
3. дата и час, в който е започнало и е приключило премахването;
4. засегнато имущество на трети лица, различни от мрежовия оператор и оператора на електронна съобщителна мрежа;
5. предаване на демонтираните елементи на представителя на оператора на електронна съобщителна мрежа, ако такъв присъства на премахването, или посочване на място, на което са оставени демонтираните елементи;
6. преките разходи по премахването.

(2) Протоколът се подписва от посочените в ал. 1 лица.

(3) Ако при премахването присъства представител на оператора на електронна съобщителна мрежа, той има право да включи в протокола възражения по съдържащите се в него констатации.

(4) Копие от протокола се връчва на присъстващия на премахването представител на оператора на електронна съобщителна мрежа или се съобщава на оператора на електронна съобщителна мрежа по реда на чл. 38, ал. 2.

Глава седма

ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОСТЪПА ДО И СЪВМЕСТНОТО ПОЛЗВАНЕ НА ФИЗИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА. ДЕМОНТАЖ

Чл. 40. (1) Мрежовият оператор може едностранно да прекрати изцяло или частично достъпа до и съвместното ползване на физическата си инфраструктура преди изтичане на срока на договора при следните обективни обстоятелства:

1. техническа невъзможност физическата инфраструктура да продължи да приема елементите на физическата инфраструктура и/или електронните съобщителни мрежи, настъпила в резултат на съществени промени в използваните технологии;

2. съображения за безопасност или реална заплаха за общественото здраве или нарушаване на целостта и сигурността на всяка мрежа, включително на критичната инфраструктура, определена съгласно наредбата по чл. 8а от Закона за защита при бедствия, породени от новонастъпили обстоятелства след разполагането на елементите на физическата инфраструктура и/или електронните съобщителни мрежи, които не са могли да бъдат предвидени при предоставянето на достъпа;

3. промяна в действащото законодателство, която налага прекратяването на предоставен достъп;

4. подлежащ на изпълнение акт на компетентен орган, свързан с физическата инфраструктура, до която е предоставен достъп или съвместно ползване.

(2) Мрежовият оператор е длъжен да мотивира решението си да прекрати достъпа, като посочи конкретните обстоятелства по ал. 1 и обоснове причинно-следствената им връзка с невъзможността да продължи да предоставя достъп до и/или съвместно ползване на физическата инфраструктура.

(3) Мрежовият оператор своевременно уведомява оператора на електронна съобщителна мрежа за решението по ал. 2.

(4) В случаите по ал. 1, т. 3 мрежовият оператор дава на оператора на електронна съобщителна мрежа срок не по-кратък от 90 дни за привеждане на мрежата в съответствие с настъпилите промени в законодателството, когато това е приложимо.

(5) При спор относно прекратяването на достъпа операторът на електронна съобщителна мрежа може да подаде искане за решаване на спора пред Комисията за регулиране на съобщенията в едномесечен срок считано от датата на уведомяването по ал. 3.

(6) Физическото прекратяване на достъпа, съответно – премахването и демонтажът на елементите на мрежата, може да се извърши, ако в срока по ал. 4 привеждането в съответствие е невъзможно или ако в срока по ал. 5 не е подадено искане за решаване на спора пред Комисията за регулиране на съобщенията, а ако е налице спор – след решаването му с влязъл в сила акт на Комисията за регулиране на съобщенията.

(7) Премахването на елементите се извършва по реда на глава шеста.

Чл. 41. (1) Демонтажът на елементите на електронна съобщителна мрежа се изпълнява или възлага от оператора на електронна съобщителна мрежа, освен в случаите на премахване по чл. 38 – 39, и следва да бъде завършен в срок до два месеца от прекратяването на достъпа до и съвместното ползване на физическа инфраструктура или елементи от мрежи на мрежови оператори. След изтичането на този срок мрежовият оператор може да демонтира елементите за сметка на оператора на електронна съобщителна мрежа.

(2) Демонтажът се ръководи от технически правоспособно лице при спазване на нормите за пожарна безопасност и за здравословни и безопасни условия на труд.

(3) Възстановяването и почистването от отпадъци след демонтажа на елементите се извършва от оператора на електронна съобщителна мрежа или от мрежовия оператор в случаите на премахване по чл. 38 – 39 за сметка на оператора на електронна съобщителна мрежа.

(4) Операторът на електронна съобщителна мрежа отговаря за преките вреди, причинени на мрежовия оператор или на трети лица в резултат от демонтажа.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Въвод" е част от електронната съобщителна инфраструктура, осигуряваща прехода между елементите ѝ извън и вътре в сградата.
2. "Защитна тръба" е тръба от стомана, защитена срещу корозия, от полиетилен с висока плътност (High Density Polyethylene – HDPE), бетон или друг подходящ материал, която се полага в изкоп, предназначена е за осигуряване на допълнителна механична и/или електрическа защита на изтегления в нея съобщителен кабел.
3. "Кабелен канал" е профил, изработен от метал или синтетичен или полусинтетичен органичен полимер (пластмаса), служещ за разполагане на електрически или съобщителни кабели, които е необходимо да бъдат механично защитени от външната среда.
4. "Кабелен колектор" е подземно непроходима, полупроходима или проходима конструкция, предназначена за полагане на съобщителни кабели и/или защитни тръби едностранно или двустранно.
5. "Кабелна шахта" е съоръжение, осигуряващо подземно затворено пространство с изход към повърхността, предназначено за достъп до съобщителните кабели, муфи и тръби при изтегляне, монтаж, ремонт и поддържане.
6. "Кабелни електронни съобщителни мрежи" са електронни съобщителни мрежи, изградени с оптични кабели или съобщителни кабели с метален проводник, основно предназначени за предоставяне на фиксирана гласова телефонна услуга и/или телевизионни сигнали (включително IP телевизия) и/или за предоставяне на услугата "достъп до интернет".
7. "Канална тръба" е тръба от бетон, стомана или друг подходящ материал, предназначена за директно полагане в изкоп, в която се изтеглят защитни тръби и/или съобщителни кабели.
8. "Точка за достъп до сградата" е физическа точка, разположена във или извън сградата, до която имат достъп предприятията, които предоставят или които имат право да предоставят обществени съобщителни мрежи, и чрез която се осигурява връзка с физическата инфраструктура в сградата, подготвена за разполагането на електронни съобщителни мрежи.
9. "Кабелен сноп" е сноп, при който кабелите се усукват или привързват заедно, като образуват сноп от кабели.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 63, ал. 5 във връзка с чл. 21, ал. 3, чл. 67, ал. 2 и чл. 73 от ЗЕСМФИ.